

SÄKERHETS DATABLAD

Hammarkalk

SDS i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

Utgivningsdatum 07.01.2013

1.1. Produktbeteckning

Produktnamn Hammarkalk
Synonymer Kalkpasta. Slagen kalk, Hälsingborgskalk

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Funktion Bindemedel till kalkfärg och kalkbruk
Användningsområde Bindemedel till kalkfärg och kalkbruk

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företagsnamn Målarkalk AB
Postadress Brogårdavägen 11
Postnr. 265 75
Postort Hyllinge
Land Sverige
Telefon 042-22 50 18
Fax 042-23 41 85
E-post oscar@malarkalk.se
Webbadress <http://www.malarkalk.se>
Org.nr. 556052-6682

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefon Nödtelefon::112, Giftinformationscentralen

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 67/548/EEC eller 1999/45/EC Xi; R37/38, R41

Klassificering enligt (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] H315
H318
H335

2.2. Märkningsuppgifter

Faropiktogram (CLP)

Sammansättning på etiketten

Kalciumhydroxid:~ 40 - 60 vol%

Signalord

Fara

Faropiktogram

H315 Irriterar huden. H318 Orsakar allvarliga ögonskador. H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Skyddsangivelser

P102 Förvaras oåtkomligt för barn. P280 Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd. P305 + P351 + P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. P310 Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. P302 + P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten. P261 Undvik att inandas damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej. P304 + P340 VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. P101 Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård. P501 Behållaren lämnas till återvinning.

2.3. Andra faror

Andra faror

Blandningen uppfyller inte kriterierna för PBT eller vPvB ämnen. Inga andra risker har identifierats.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2. Blandningar

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Kalciumhydroxid	CAS-nr.: 1305-62-0 EG-nr.: 215-137-3 Synonymer: Kalciumhydroxid	Xi; R37/38, R41 H315 H318 H335	~ 40 - 60 vol%

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt	Inga kända fördröjningseffekter. Besök läkare för alla exponeringar utom i lindriga fall.
Inandning	Flytta personen till frisk luft. Sök omedelbart läkarhjälp.
Hudkontakt	Tvätta genast huden med tvål och vatten.
Ögonkontakt	Skölj genast med rikliga mängder vatten i upp till 15 min. Avlägsna eventuella kontaktlinser och håll ögat vidöppet. Vid fortsatt irritation: Uppsök sjukhus och tag med säkerhetsdatabladet.
Förtäring	Skölj genast munnen och drick rikligt med vatten eller mjölk. Håll personen under uppsyn. Framkalla inte kräkning. Vid kräkning hålls huvudet lågt. Uppsök genast sjukhus och tag med säkerhetsdatabladet.
Rekommenderad personlig skyddsutrustning för personer som ger första hjälpen	Ögonskölj bör finnas på arbetsplatsen.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Information till hälsovårdspersonal	Kalciumhydroxid är inte akut toxisk via munnen, huden eller inandning. Blandningen är klassificerad som irriterande för hud och luftvägar, samt medför en risk för allvarliga ögonskador. Hälsorisen medför i huvudsak lokal effekt (pH-effekt) och ingen systematisk effekt förväntas.
-------------------------------------	---

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Andra upplysningar	Följ råden som är angivna 4.1
--------------------	-------------------------------

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel	Inte brännbar. Använd pulver, skum eller CO2 brandsläckare för att släcka omgivande bränder. Använd de släckningsmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.
Olämpliga brandsläckningsmedel	Använd inte vatten om det kan undvikas.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Inga data.
-----------------------------	------------

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Använd andningsutrustning
Brandsläckningsmetoder	Använd andningsskydd med slutet system och lämpliga skyddskläder vid brand.
Andra upplysningar	Undvik dammbildning

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Allmänna åtgärder Vidtag försiktighet. Använd lämplig skyddsutrustning.

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Personliga skyddsåtgärder	Undvik konstakt med hud ögon och kläder. Använd lämplig skyddsutrustning (se avsnitt 8) Se till att ventilationen är tillräcklig eller att lämpligt andningsskydd används.
Åtgärder vid nödsituationer	Sörj för god ventilation. Håll oskyddade personer på avstånd.

6.1.2 För räddningspersonal

För räddningspersonal	Sörj för god ventilation. Håll låg dammnivå. Håll oskyddade personer på avstånd. Undvik konstakt med hud ögon och kläder. Använd lämplig skyddsutrustning (se avsnitt 8) Undvik inandning av damm. Se till att ventilationen är tillräcklig eller att lämpligt andningsskydd används.
-----------------------	---

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder	Samla in spill i ett kärl. Låt torka/härda helt innan det kasseras som blandat bygg- och rivningsmaterial. Avfallskod 170904. Undvik okontrollerat spill till vattendrag och avlopp (pH höjning). Alla större spill i vattendrag ska larmas till lokala miljömyndigheter och/eller annan tillsynsmyndighet.
---------------------	--

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Rengöringsmetod	Använd hela innehållet för att undvika spill. Låt resten torka/härda och släng härdat material som blandat bygg- och rivningsmaterial. Avfallskod 170904.
-----------------	---

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Andra anvisningar	För mer information om exponering/personligt skydd eller avfallshantering, se avsnitt 8 eller 13.
-------------------	---

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering	Använd lämplig skyddsutrustning. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder.
-----------	---

Skyddsåtgärder

Råd om allmän arbetshygien	Undvik inandning, intag och kontakt med hud och ögon. Duscha och byt kläder i slutet av arbetspasset. Använd inte nedsmutsade plagg hemma.
----------------------------	--

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring	Produkten ska förvaras frostfritt i väl tillsluten förpackning. Förvaras oåtkomligt för barn.
Förhållanden som skall undvikas	Förvaras frostfritt. Måste stå lufttätt i sin originalförpackning.

Förhållanden för säker lagring

Förvaringstemperatur, kommentar	Förvaras frostfritt
---------------------------------	---------------------

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden	Se aktuellt produktblad före användning.
------------------------------	--

Särskilda slutanvändare

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Ämne	Identifiering	Värde	År
Kalciumhydroxid	CAS-nr.: 1305-62-0 EG-nr.: 215-137-3 Synonymer: Kalciumhydroxid	Nivågränsvärde (NGV): 10 mg/m ³ (inhalerbart) AFS 2011:18 (Hygieniska gränsvärden) Nivågränsvärde (NGV): 5 mg/m ³ (respirabelt) AFS 2011:18 (Hygieniska gränsvärden)	

8.2 Begränsning av exponeringen

Säkerhetsskyltar

Säkerhetsåtgärder för att förhindra exponering

Produktrelaterade åtgärder för att förhindra exponering

Hanteras varsamt

Tekniska åtgärder som syftar till att förhindra exponering

Om det vid hantering uppstår spill, samla detta i ett kärl och vänta tills det helt har torkat/härdat innan det slängs som härdat bygg- och rivningsmaterial. Avfallskod 170904.

Andningsskydd

Andningsskydd

Dammfiltermask/andningsskydd.

Rekommenderad typ av utrustning

Sörj för god ventilation för att hålla nivåer under fastställda gränsvärden..

Masktyp

P2 (dammfilter, fint damm).

Handskydd

Handskydd

Använd skyddshandskar (typ nitril)

Lämpliga handskar

Lämpligast är nitrilhandskar, men vätskan kan tränga igenom handskarna. Byt därför ofta handskar.

Handskydd, kommentar

Tvätta händerna regelbundet, använd rikligt med vatten och tvål.

Ögon- / ansiktsskydd

Ögonskydd

Använd tättslutande skyddsglasögon eller ansiktsskärm.

Ögonskydd, kommentar

Ha alltid portabel ögondusch nära till hands.

Hudskydd

Hudskydd (av annat än händerna)

Använd skyddskläder som skyddar armar och ben.

Termisk fara

Termisk fara

Blandningen utgör ingen termisk fara och ingen särskild hänsyn krävs.

Begränsning av miljöexponeringen

Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp till miljön.

Tekniska åtgärder som syftar till att förhindra exponering

Alla ventilationssystem bör filtreras före utsläpp i luften.

Andra upplysningar

Andra upplysningar

Alla större utsläpp i vattendrag ska larmas till lokala miljömyndigheter och/eller annan tillsynsmyndighet.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysisk form	Färgad pasta.
Färg	Vit
Lukt	Luktfri
Kommentarer, Luktgräns	Inte tillämplig
pH (leverans)	Värde: = 14 Testmetod: mättad lösning Testtemperatur: = 20 °C
Kommentarer, pH (leverans)	Levereras färdigblandad med vatten.
pH (vattenlösning)	Värde: = 14 Testmetod: mättad lösning Testtemperatur: = 20 °C
Smältpunkt/smältpunktsintervall	Värde: > 450 °C Testmetod: studieresultat, EU metod A1
Kommentarer, Kokpunkt / kokpunktsintervall	Inte tillämplig (stabil med smältpunkt > 450°C)
Kommentarer, Flampunkt	Inte tillämplig (stabil med smältpunkt > 450°C)
Kommentarer, Avdunstningshastighet	Inte tillämplig (stabil med smältpunkt > 450°C)
Brandfarlighet (fast form, gas)	Inte brandfarlig (studieresultat EU metod A3)
Kommentarer, Explosionsgräns	Inte explosivt (innehåller ingen kemisk förening som förknippas med explosiva egenskaper)
Kommentarer, Ångtryck	Inte tillämplig (stabil med smältpunkt > 450°C)
Kommentarer, Ångdensitet	Inte tillämplig
Kommentarer, Relativ densitet	2,24 (studieresultat, EU metod A 6)
Löslighet, kommentar	1844,9mg/l (studieresultat, EU metod A6)
Kommentarer, Fördelningskoefficient: n-oktanol / vatten	Inte tillämplig (oorganiskt ämne)
Kommentarer, Termisk tändtemperatur	Ingen självantändningstemperatur under 400°C (studieresultat, EU metod A16)
Kommentarer, Sönderfallstemperatur	Vid upphettning över 580°C sönderfaller kalciumhydroxid till kalciumoxid (CaO) och vatten (H ₂ O)
Kommentarer, Viskositet	Inte tillämplig (stabil med smältpunkt > 450°C)

9.2 Annan information

Andra fysiska och kemiska egenskaper

Kommentar	Inte tillgänglig
-----------	------------------

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet	Härdar vid kontakt med luft
-------------	-----------------------------

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil vid föreskrivna lagringsförhållanden.
------------	--

10.3 Risk för farliga reaktioner

Risken för farliga reaktioner	Kalciumhydroxid reagerar exotermt med syror. Vid upphettning över 580°C sönderfaller kalciumhydroxid till kalciumoxid (CaO) och vatten (H ₂ O). Den nybildade kalciumoxiden kan reagera med vatten och generera värme. Detta kan orsaka risk för antändning av brännbart material.
-------------------------------	--

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som skall undvikas	Minimera exponering för luft och lagra produkten frostfritt för att undvika nedbrytning/sönderfall.
---------------------------------	---

10.5. Oförenliga material

Material som skall undvikas Kalciumhydroxid reagerar exotermt med syror och bildar kalciumsalter.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter Inga data.

Andra upplysningar

Andra upplysningar Kalciumhydroxid absorberar koldioxid från luften och bildar kalciumkarbonat, vilket är ett vanligt förekommande material i naturen.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Toxikologiska data för ämnen

Ämne	Kalciumhydroxid
Akut toxicitet	Inandning: Kan orsaka irritation i luftvägarna. Hud: Kan verka uttorkande på huden Ögon: Kan orsaka allvarlig ögonskada Förtäring: Skölj munnen med vatten och drick sedan rikliga mängder vatten. Framkalla INTE kräkning. Besök läkare.
Frätande / irriterande på huden	Kalciumhydroxid är irriterande för huden. Baserat på experimentella resultat, krävs att kalciumhydroxid klassificeras som irriterande för huden. (R38-Irriterar huden, H315-Irriterar huden)
Allvarlig ögonskada / ögonirritation	Kalciumhydroxid medför en risk för allvarlig ögonskada. Baserat på experimentella resultat, krävs att kalciumhydroxid klassificeras som allvarligt irriterande för ögonen. (R41-Risk för allvarliga ögonskador, H318-Orsakar allvarliga ögonskador)
Luftvägs- / hudsensibilisering	Inga data tillgängliga. Kalciumhydroxid anses inte vara hudsensibiliserande, baserat på effekttypen (pH-höjning) och essentiella krav på kalcium i människofödan. Klassificering för sensibilisering är inte motiverad.
CMR-effekter	Cancerframkallande: Kalcium (givet som Ca.laktat) är inte cancerogen.(experimentella resultat råtta). pH effekten av kalciumhydroxid ger inte upphov till en cancerogen risk. Human epidemiologiska data stödjer inte att det finns någon cancerogen potential från kalciumhydroxid. Klassificering för cancerogenitet är inte befogad. Reproduktionstoxicitet: Kalcium (givet som CA-karbonat) är inte reproduktionstoxisk. (experimentella resultat råtta). pH effekten av kalciumhydroxid ger inte upphov till en reproduktiv risk. Human epidemilogiska data stödjer att det inte finns någon risk för reproduktionstoxicitet från kalciumhydroxid. Både djurstudier och kliniska humanstudier på olika kalciumsalter har ingen reproduktion eller fosterskadande effekter påvisats. Se även SCF Scientific Committee on Food (avsnitt 16.6). Således är kalciumhydroxid inte reproduktions- och/eller utvecklingstoxisk. Klassificering för reproduktionstoxicitet enligt förordningen (EG) 1272/2008 krävs inte.
Specifik organtoxicitet – enstaka exponering	Slutsatser från humandata är att Ca(OH) ₂ är irriterande på luftvägarna. Kalciumhydroxid är klassificerat som irriterande på luftvägarna (R37-Irriterar andningsorganen, STOT SE 3, H355-kan orsaka irritation i luftvägarna) vilket sammanfattas och utvärderas i SCOEL rekommendation (2208), baserat på humandata.
Specifik organtoxicitet – upprepad exponering	Toxicitet genom oralt kalciumintag anges i övre intagsnivån (UL) för vuxna beslutad inom SCF Scientific Committee on Food, till UL=2500 mg/d, motsvarande 36mg/kg kroppsvikt/d (70 kg person) för kalcium. Toxicitet av Ca(OH) ₂ via huden anses inte relevant mot bakgrund av den obetydligt förväntade absorptionen genom huden och beror av den primära hälsoeffekten som lokal irritation (pH höjning). Toxicitet genom Ca(OH) ₂ via inandning (lokal effekt, irritation av slemhinnor) tas upp i en 8 timmars TWA bestämd inom SCOEL - Scientific Committee on

Occupational Exposure Limits på 1 mg/m³ respirabelt damm (se avsnitt 8.1).
Därför krävs ej klassificering av kalciumhydroxid för toxicitet vid upprepad exponering.

Övriga upplysningar om hälsofara

Allmänt Kalciumhydroxid är inte akut giftig.
Klassificering för akut toxicitet är inte motiverad.

Uppskattning av blandningens akuttoxicitet

Oral LD50 > 2000mg/kg kroppsvikt (OECD425 råtta)
Dermal LD50 > 2500mg/kg kroppsvikt (kalciumhydroxid OEDC 402 kanin)
Inandning av damm och dimma Inga data tillgängliga

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Toxikologiska data för ämnen

Ämne	Kalciumhydroxid
Akut vattenlevande, fisk	Värde: = 50,6 mg/l Testmetod: LC50 Art: Sötvattenfisk Varaktighet: 96h
Akut vattenlevande, fisk LCLo	Värde: = 457 mg/l Testmetod: LC50 Art: Saltvattenfisk Varaktighet: 96h
Akut vattenlevande, alg	Värde: = 184,57 mg/l Testmetod: EC50 Art: Sötvattenalger Varaktighet: 72h
Akut vattenlevande, alg LCLo	Värde: = 48 mg/l Testmetod: NOEC50 Art: Sötvattenalger Varaktighet: 72H
Akut vattenlevande, Daphnia	Värde: = 49,1 mg/l Testmetod: EC50 Art: Rygggradslösa organismer i sötv. Varaktighet: 48h
Akut vattenlevande, Daphnia, LCLo	Värde: = 158 mg/l Testmetod: LC50 Art: Rygggradslösa organismer i sötv. Varaktighet: 96h
Vattenlöslighet	Värde: = 1844,9 g/l Testmetod: Studieresultat, EU metod A3
Persistens och nedbrytbarhet	Inte relevant för oorganiska ämnen som kalciumhydroxid.
Bioackumulering	Inte relevant för oorganiska ämnen
Ozonnedbrytande potential	Kommentar: Kalciumhydroxid är inte ett SEVESO ämne, inte ozonnedbrytande ämne och inte en persistent organisk förorening.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Beskrivning av persistens och nedbrytbarhet Inte relevant för oorganiska ämnen som kalciumhydroxid.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumuleringsförmåga Inte relevant.

12.4 Rörligheten i jord

Kommentarer till rörlighet Kalciumhydroxid är i sig svårslösligt och har låg rörlighet.
Kalciumhydroxid reagerar långsamt med vatten och koldioxid för att bilda kalciumkarbonat, vilket är svårslösligt och har en låg rörlighet i de flesta

jordar.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT-bedömning, resultat Inte relevant.
 Resultat av vPvB-bedömningen Inte relevant för oorganiska ämnen

12.6 Andra skadliga effekter

Andra skadliga effekter / Inga andra skadliga effekter har identifierats
 Anmärkning

AVSNITT 13: Avfallshantering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Specificera lämpliga metoder för Avyttring av kalciumhydroxid bör ske i enlighet med lokal och nationell
 avfallshantering lagstiftning. Ohärdat material sorteras som farligt avfall (Avfallskod 060201).
 Härdat material sorteras som blandat bygg- och rivningsmaterial (Avfallskod
 170904)

AVSNITT 14: Transportinformation**14.1. UN-nummer**

Kommentar Inte relevant.

14.2 Officiell transportbenämning

Anmärkning Inte relevant.

14.3 Faroklass för transport

Anmärkning Inte relevant.

14.4 Förpackningsgrupp

Anmärkning Inte relevant.

14.5 Miljöfaror

Anmärkning Inte relevant.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Särskilda säkerhetsföreskrifter för Undvik temperaturer under 0°C
 användare

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden**Annan relevant information.**

Annan relevant information. Inte relevant.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**

Nationella föreskrifter Vatten fara klass 1 (Germany)
 Lagar och förordningar Kalciumhydroxid är inte ett SEVESO ämne, inte ett ozonnedbrytande ämne
 och inte en persistent organisk förorening.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning**AVSNITT 16: Annan information****Farosymbol**

Irriterande

R-fraser

R37/38 Irriterar andningsorganen och huden. R41 Risk för allvarliga

S-fraser	ögonskador. S2 Förvaras oåtkomligt för barn. S24/25 Undvik kontakt med huden och ögonen. S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare. S36/37/39 Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd. S45 Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.
Leverantörens anmärkningar	Uppgifterna är baserade på våra nuvarande kunskaper men utgör inte någon garanti för specifika produkttegenskaper och är ingen grund för ett rättsligt giltigt avtalsförhållande.
Klassificering enligt (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	; H315; ; H318; ; H335;
Förteckning över relevanta R-fraser (under avsnitten 2 och 3).	R41 Risk för allvarliga ögonskador. R37/38 Irriterar andningsorganen och huden.
Lista över relevanta Faroangivelser/H-fraser (i avsnitt 2 och 3)	H318 Orsakar allvarliga ögonskador. H315 Irriterar huden. H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.
Använda förkortningar och akronymer	NGV: Nivågränsvärde EC50: Median effective concentration LC50: Median lethal concentration LD50: Median lethal dose NOEC: No observable effective concentration OEL: Occupational exposure limit PBT: Persistent, bioaccumulative, toxic chemical PNEC: Predicted no-effect concentration STEL: Short-term exposure limit TWA: Time weighted average vPvB: Very persistent, very bioaccumulative chemical
Viktiga källor vid utarbetandet av säkerhetsdatablad	Leverantörernas säkerhetsdatablad. ESIS (European Chemical Substances Information System)
Version	2
Ansvarig för säkerhetsdatablad	Målarkalk AB
Utbetad av	Oscar Nymberg